

בס"ד
שיעור ספרות, כתה ח' (העירה היהודית) /מאת ש. פריד
סגנון ולשון של סיפור מגלים סודות

מאתורי הפרגוד.

פעילות מקדימה לקראת קריאת שני פרקים
מתוך הספר "מבצע אלול". (פרקים י"ד
וט"ו).

נבהיר לבנות:

- בכל סיפור הסופר משתמש בלשון
המתאימה לתקופה ולדמויות המופיעות בו,
לדוגמא, סיפור על ילדים בני ימינו לא יכתב
בלשון מקראית: וילך יהושע נדכא, כי חשך
עולמו בעדו בנפול אביו למיטת חוליו" ...
לעומת זאת, אם מדובר על תקופה קדומה
בהסטוריה, ייתכן שייכתב בסגנון שכזה.
מאידך, בספור בן ימינו, לא יכתבו בסלנגים
רחוביים, כאשר מצטטים ילדי חמד:
"השיעור היה פצצה! והמורה היה מה זה
מופתע"....

מתוך קריאת ציטוטים של ספורים אפשר
לקבל מידע על הדמויות והתקופה אודותיהם
נסוב הסיפור.

ראשית נחלק את הדף הבא, לכל הכתה ונענה
עליו.

לאחר מכן נחלק את הכתה לשלוש קבוצות,
ונתן להן לבצע את המשימה על הספור
המסויים.

**לפניך משפטים היוצרים סגנון ואווירה
ומגלים אודות תקופת הסיפור.**

כתבי מתחת לכל קטע על אילו דמויות הוא מדבר
(ילדים, נוער, מבוגרים) ועל איזו תקופה-
מבחינה הסטורית - הוא מספר. הדגישי את
המילים שגרמו לך להחליט על תקופה זו:

📖 "לא אתן לאף יהודון להוליך אותי שולל!" רגז
הגרף שהילך בחדרו כארי בסוגר. 'מושקה עוד
ישלם ביוקר על תעלוליו!"

'אלכסי', פנה למשרתו 'לך וקרא למושקה, שיבוא
לכאן עוד לפני שקיעת השמש!' וזה מיהר למלא את
פקודת אדונו."

📖 "בארץ בה האסמים בוערים כשמבעירים אותם,
האנשים כועסים כשמרגיזים אותם, והתרנגולים
בורחים כשפותחים את שער החצר, גר שאול הידוע
בכינוי 'שאול בחור כארז'."

📖 "אני רוצה להיות כמו חוי וכמו מירי", אמר
יוסי, "למה דווקא להן מוותרים? למה רק הן יכולות
ללכת לישון מאוחר? גם אני רוצה!"

📖 "מיכל לא יכלה להרים את עיניה. 'זו היתה
טעות נוראה, ואין לי כל דרך לתקן' מלמלה בעודה
ממללת בין כפות ידיה ממחטת ניר ממורטת. 'שרפתי
את כל הגשרים, אין כבר שום סיכוי לחברות שלנו'
המשיכה לקונן.

'את בטוחה שאין שום דרך ליישר את ההדורים?'
ניסתה אמא להעמיד את הדברים בפרופורציה. אך
מיכל לא ניסתה להקשיב, היא פנתה אל חדרה
בצעדים כושלים, מוחה את דמעותיה, ונותנת דרור
ליפחותיה."

קבעי על איזו תקופה ועל איזה סוג של אנשים מספר
הסיפור שציטוטים ממנו מופעים להלן. נמקי את
קביעתך.

קבעי על איזו תקופה ועל איזה סוג של אנשים מספר

הסיפור שציטוטים ממנו מופעים להלן. נמקי את

קביעתך.

📖 "תוכל לטפס על גג תבן חלקלק ולצמרתו של עץ

גבוה, תוכל ליידות אבנים למרחק ולקפוץ מעל גדר

גבוהה"

📖 "אנ'חשבתי שזה זלמניו. אם תפגוש את זלמניו

תגיד לו שיתרחק מיענקל'ה תחום-שבת, שמעת?"

ציירי סמלים או כתבי חידה, שירמזו על התקופה

ו/או הדמויות!

📖 "כועס? הוא זועם, רותח, קוצף – הוא אש להבה!"

📖 "טוב, אנסה גם אני, אבל רק עד שהעגלה תבנה, לא

רגע אחד יותר..."

📖 "מאיפה יכולתי לדעת ששמחה-בונים דבוש'ס

ואשתו דבושה מתכוננים לנסוע ללובלין?!"

כתבי חידה, שתרמז על התקופה וסוג הדמויות!

📖 "ואני מניח שהגשמים הרקיבו את העץ, אבל... אולי יש שם אוצרות, אולי העגלה נשאה מטען של מטבעות זהב..."

📖 "אתה לא מבין כלום! אנ'מדבר על סנאים, לא על ב'לי חיים!"

ציירי ציור שמרמז על תקופת הסיפור ועל הדמויות שבו!

קבעי על איזו תקופה ועל איזה סוג של אנשים מספר הסיפור שציטוטים ממנו מופעים להלן. נמקי את קביעתך.